

PGB's vanuit een gemeentelijk perspectief

Henk Procé en Guzelien Hermans

Namens Netwerk Gemeentelijke Directeuren Sociaal
Domein – G4/G32

In samenwerking met de VNG

Algemeen

- * Het PGB is een mooi instrument waarbij de inwoner zelf de regie heeft en de best passende ondersteuning kan regelen
- * Past goed bij de “transitie gedachte”
- * Maar er zijn nog wel een paar verbeterpunten

geschiedenis

- * Het PGB is niet nieuw voor gemeenten, voor 2015 al Huishoudelijke zorg en hulpmiddelen
- * Vanaf 2015:
 - * nieuwe taken Wmo en Jeugdwet en nieuwe doelgroepen
 - * Gemeenten kijken naar het hele gezin en bespreken dit vaak bij mensen thuis
 - * introductie trekkingsrecht

Verskil AWBZ en Wmo/Jeugdwet

Wettelijk kader Wmo en Jeugdwet:

- * Toekenningen altijd individueel en op maat (het “keukentafelgesprek”)
- * PGB is verzilveringsvorm van de individuele maatwerkvoorziening

Overgang vanuit AWBZ

Voor zorgvragers een grote overgang:

- * Van categoriale toekenning op ziektesymptomen en grondslag naar een beoordeling op maat.
- * Ondersteuningsvragen van het gehele gezin in samenhang bekijken
- * Van altijd recht op Awbz hulp naar alleen ondersteuning als het eigen netwerk en algemene voorzieningen onvoldoende oplossingen kunnen bieden
- * Zoeken naar de juiste wet en toegang

Wat kwamen we tegen?

Voorbeelden uit de praktijken:

- * Zorgaanbieder als vertegenwoordiger
- * Beschermd wonen
- * Mantelzorger die zelf ziek wordt
- * Stapeling van PGB's
- * Informele “dagbesteding”

- 
- * Wat kunnen we leren van deze casussen?
 - * Hoe kunnen we van het PGB een nog beter instrument maken?

Dilemma: informele zorg

- * De maatschappij gaat ervan uit dat mensen meer zelf doen (“eigen kracht”, “probleemoplossend vermogen”)
- * Monetarisering mantelzorg: wat vinden we in Nederland normaal dat je onbetaald voor elkaar doet? Gemeenten worstelen met deze invulling
- * Hoe bepaal je de kwaliteit informele zorg, wanneer is de financiële prikkel groter dan de kwaliteit?
- * Kwetsbaar: het PGB is bedoeld om zorg in te kopen, wat doe je als mantelzorger ziek wordt en PGB valt weg?

Dilemma: iemand is niet PGB-vaardig

- * Hoe toets je PGB-vaardigheid?
- * Kun je dan wel een PGB verstrekken aan mensen die niet PGB-vaardig zijn?

Zo ja: hoe voorkom je dat er misbruik wordt gemaakt van kwetsbare mensen?

- * Ook een PGB bij beschermd wonen?
- * Wie mag de pgb-houder vertegenwoordigen ?
- * Huidige wetgeving: budgethouder blijft aansprakelijk?

Dilemma rechtmatigheid en doelmatigheid

- * Hoe fraude te voorkomen?
- * Hoe oneigenlijk gebruik te voorkomen?
- * Hoe voorkom je dubbele verstrekking Wmo/Wlz
- * Kwaliteit aanbieders: hoe waarborgen we die? keurmerk? “Zwarte lijst” ?
- * Hoe houdt de gemeente toezicht op de kwaliteit van zorg bij PGB?

Toekomst trekkingsrecht

- * Bij invoering budgethoudersportaal : zorgvuldige implementatie staat voorop; herhaling van 2015 voorkomen!!
- * Klantvriendelijkheid is belangrijk. Voor de budgethouder één portaal en zo weinig mogelijk belastende bureaucratie.
- * Voorwaarde is dat de verschillende budgetverstrekkers in de eigen verantwoordelijkheid kunnen opereren met behoud van beleidsvrijheid
- * Geen gegevens naar private partij
- * Gefaseerd invoeren

Hoe kan het PGB een nog beter instrument worden?

Duidelijkheid over :

- * Hoe om te gaan met mensen die niet Pgb-vaardig zijn
- * Vertegenwoordiging: wie, hoe en aansprakelijkheid
- * kwaliteitseisen: vooral van informele zorg en beschermd wonen
- * Verschillen tussen de wetten weghalen
- * Meer experimenteer ruimte zoals een gezins-rgb, i-rgb of pilot basisinkomen via de participatiewet (bij intensieve mantelzorg) ?

Hoe kan het PGB een nog beter instrument worden?

Oppassen dat draagvlak in de samenleving niet verdwijnt door bijzondere gevallen:

- * Misbruik van kwetsbare mensen
- * Oneigenlijk gebruik
- * Een ouder die met een PGB een veel hoger inkomen heeft dan een professionele zorgverlener
- * Gevallen waarbij de financiële prikkel om zelf de zorg te verlenen groter is dan de kwaliteit

samenvatting

- * De G4/G32 gemeenten vinden het PGB een goed instrument voor PGB-vaardige mensen die zelf hun ondersteuning willen regelen
- * We willen meer experimenteerruimte
- * Teruggaan naar de bedoeling van het PGB: minder politiseren en draagvlak in de maatschappij behouden
- * Administratieve lasten voor alle betrokkenen verlagen